

Obsah

Aktéri rozvoja vidieka zo Slovenska a ďalších krajín EÚ sa stretli v Levoči na LeaderFESTe 2012	1
Aktuality z PRV SR 2007-2013	4
Pozvánka na Agrokompex Z našich regiónov	4
Zrealizované aktivity Regionálnych pracovísk apríl – jún 2012	5
Prípravované aktivity Regionálnych pracovísk júl - september 2012	7
NSRV v zahraničí	15

Aktuality z PRV SR 2007-2013

PPA zverejnila na svojej www stránke nasledovné oznamy:

Oznámenie č. 63 zo dňa 17.04.2012

Pódo hospodárska platobná agentúra na základe požiadavky MPA RV SR v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy a nariadenia Komisie (ES) č. 1998/2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 na pomoc de minimis oznamuje miestnym akčným skupinám, ktorým bol udelený Štatút Miestnej akčnej skupiny (ďalej len „MAS“), aby nezverejňovali výzvy na implementáciu integrovaných stratégií rozvoja územia pre opatrenie 3.1. Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam implementované prostredníctvom osi 4 (ďalej len „opatrenie 3.1“) a opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, časť A implementované prostredníctvom osi 4 (ďalej len „opatrenie 3.2.A“).

Aktéri rozvoja vidieka zo Slovenska a ďalších krajín EÚ sa stretli v Levoči na LeaderFESTe 2012

Medzinárodné podujatie pod názvom LeaderFEST 2012 prilákalo do historického mesta Levoča počas posledných májových dní viac ako 250 zástupcov miestnych akčných skupín a ďalších aktérov rozvoja vidieka z 10 krajín Európskej únie. Okrem tematických workshopov a spoločnej konferencie bol pre účastníkov podujatia i ostatných návštevníkov mesta pripravený bohatý kultúrny program so 455 účinkujúcimi a jarmok remeselných výrobkov i regionálnych produktov so 47 remeselníkmi, tiež fakultatívne výlety do územia MAS LEV. Hlavnými organizátormi LeaderFESTu boli Miestna akčná skupina LEV, Mesto Levoča, Národná Sieť Slovenských Miestnych Akčných Skupín, Národná sieť miestnych akčných skupín ČR a Národná sieť rozvoja vidieka SR.

Dňa 29. mája bolo privítaných v rámci LeaderFESTu cca 170 účastníkov, ktorí v tento prvý deň mali možnosť nielen spoznať skvosty regiónu, ale aj históriu mesta Levoča a jeho pamiatky. V neskorších hodinách sa stretli na uvítacom večeri, aby sa spoznali a pritom ochutnali tradičné spišské špeciality.

Po slávnostnom otvorení LeaderFESTu v stredu 30. mája 2012 ožilo námestie v Levoči jarmokom, kde svoju ľudovú tvorivosť, remeselné výrobky i regionálne produkty prezentovali remeselníci a výrobcovia z rôznych kútov Slovenska. Rovnako pestré regionálne zastúpenie mali aj folklórne súbory, hudobné skupiny a spevácke zbory, ktoré sa svojim celodenným kultúrnym programom postarali o dotvorenie celkovej atmosféry podujatia.

„Počas tohto dňa prebiehali v Mestskom divadle štyri tematické workshopy, kde sa o svoje skúsenosti a podnety k jednotlivým témam podelili prednásajúci zo Slovenska i zo zahraničia“ priblížila priebeh podujatia Andrea Hradiská, predsedkyňa Miestnej akčnej skupiny LEV a Národnej Siete Slovenských Miestnych Akčných Skupín.

Jeden z workshopov, ktoré prebiehali dopoludnia, bol zameraný na komunitne vedený miestny rozvoj ako nástroj predvstupovej politiky EÚ a jeho organizátorom bola Národná sieť MAS Českej republiky. Hlavnými témami prezentujúcich hostí zo zahraničia boli najmä skúsenosti so zavádzaním prístupu Leader v rôznych krajinách, pričom Petri Rinne (prezident organizácie ELARD) poukázal aj na možnosť uplatnenia danej metódy kdekoľvek a predstavil snahu o jeho zavedenie v Afrike.

Predsedníčka MAS LEV Andrea Hradiská pri zahájení Leaderfestu

Aktuality z PRV SR 2007-2013

V súčasnom období prebieha schvalovací proces aktualizácií „Schémy štátnej pomoci na podporu diverzifikácie nepoľnohospodárskych činností implementovaných prostredníctvom osi 4 Leader“ pre opatrenie 3.1 a „Schémy minimálnej pomoci na opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – časť A, implementované prostredníctvom osi 4“ (ďalej len „schémy“) zo strany Ministerstva financií SR a je preto potrebné čakať na schválenie aktualizovaných schém.

Po schválení aktualizácií schém Ministerstvom financií SR budú predmetné schémy zverejnené na webových stránkach Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Pôdohospodárskej platobnej agentúry (www.land.gov.sk, www.apa.sk).

V prípade, ak bola vyhlásená Výzva pre opatrenie 3.1 a/alebo opatrenie 3.2 A žiadame MAS, aby postupovali v zmysle § 36 ods. 6 Zákona 528/2008 o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES v znení neskorších predpisov.

Oznámenie zo dňa 30.05.2012

Pôdohospodárska platobná agentúra oznamuje príjemcom podpory z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, ktorí podali ŽoNFP v rámci výzvy č. 2012/PRV/20 zo dňa 01.02.2012 pre opatrenie 1.1. Modernizácia fariem a výzvy č. 2012/PRV/21 zo dňa 01.02.2012 pre opatrenie č. 1.2. Prídavanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva, že z povinných príloh projektu predkladaných na základe výzvy PPA v časti bodu č. 3 - Potvrdenia o vyrovnaných záväzkoch po lehote splatnosti nebude od žiadateľov požadovať potvrdenie o vyrovnaných záväzkoch od príslušnej Správy finančnej kontroly. Po dohode s príslušnými správami finančnej kontroly budú informácie o vyrovnaných záväzkoch žiadateľov prijatých žiadostí zaslané na PPA. Zo strany žiadateľov nie je potrebné požiadať príslušnú Správu finančnej kontroly o vydanie potvrdenia.

Manažérka NSRV SR Malvína Gondová s podpredsedom NS MAS ČR Jiřím Kristom

Ako uviedol, v Afrike je Leader viac o umožnení prístupu k aktivitám a naopak v Európe o mobilizácii ľudí. Ďalší hostia sa venovali predovšetkým krajinám Západného Balkánu, v rámci čoho sa odprezentovali aj zástupcovia Srbska. Ďalší doobedňajší workshop, ktorého organizátorom bola Národná sieť Slovenských MAS, sa venoval mládeži a miestnym obyvateľom ako aktívnym prvkom verejného - súkromného partnerstva. Okrem možnosti podpory mládežníckych aktivít, bolo predstavených aj niekoľko inšpirujúcich aktivít a projektov zameraných na zapojenie mladých ľudí do rozvoja obcí a regiónov. Popoludní prebiehali súbežne ďalšie dva workshopy organizované Národnou sieťou Slovenských MAS. Hlavnou témou jedného z nich boli miestne a regionálne produkty a služby, kde bol okrem iného predstavený aj proces tvorby jednotného značenia regionálnych produktov, služieb i podujatí v rámci Slovenska a bohaté skúsenosti s regionálnym značením v ČR. Posledný zo série workshopov sa zaoberal tematikou vidieckeho

cestovného ruchu a príkladmi inovatívnych projektov v uvedenej oblasti. Záver dňa patril spoločenskému večeru s kultúrnym programom.

Vo štvrtok 31. mája 2012 sa účastníci LeaderFESTu stretli na spoločnej konferencii pod názvom „Integrovaný prístup pre aplikáciu metódy Leader po roku 2013“, ktorej organizátorom bola Národná sieť rozvoja vidieka SR. Viackrát počas konferencie odzneli informácie o posilnení prístupu Leader v budúcom programovacom období, o vyššej podpore a o možnom financovaní miestneho rozvoja z viacerých fondov. Konkrétne predstavy o prístupe Leader v programovacom období 2014 - 2020 predstavili zástupcovia Národnej siete MAS ČR a niekoľko základných podnetov odznelo aj od zástupcov MAS zo Slovenska. Druhá polovica konferencie patrila vedeckému pohľadu na prínosy prístupu Leader a praktickému príkladu podpory rozvoja vidieka prostredníctvom prístupu Leader, ktorý je realizovaný a financovaný Nitrianskym samosprávnym krajom.

Kultúrny program dotvoril atmosféru podujatia

Aktuality z PRV SR 2007-2013

Bodkou za konferenciu i celým podujatím bola deklarácia, ktorá bola prijatá účastníkmi konferencie z 10 krajín EÚ - Slovenska, Česka, Poľska, Fínska, Španielska, Estónska, Lotyšska, Srbska, Veľkej Británie a Francúzska. Po konferencii sa ešte niekoľko účastníci vybrali na posledný výlet v rámci programu LF 2012, aby spoznali čaro vidieka v okolí Levoče.

„Teší nás, že sa nám v spolupráci s ostatnými organizátormi LeaderFESTu podarilo zorganizovať úspešný 3. ročník stretnutia

zástupcov miestnych akčných skupín a ďalších organizácií pôsobiacich v oblasti rozvoja vidieka, ktorým sme nadviazali na predošlé dva ročníky konané v Hradci nad Moravicí a v Štramberku v Čechách.“ zhodnotila Andrea Hradiská a dodala, že po vzájomnej dohode hlavných organizátorov sa ďalší ročník podujatia bude konať opäť v Českej republike a v roku 2014 bude štafeta odovzdaná zástupcom MAS z Poľska.

Ing. Andrea Hradiská, PhD., predsedka MAS LEV, o.z.

Atmosféru Leaderfestu oživila aj prezentácia tradičnej remeselnej tvorby

Ochutnávka regionálnych produktov miestnych akčných skupín

Oznámenie č. 64 zo dňa 01.06.2012 (Výzvy č. 2008/PRV/02 a č. 2009/PRV/12)

Pôdohospodárska platobná agentúra oznamuje príjmom podpory z Programu rozvoja vidieka SR 2007 - 2013, že na základe požiadavky MPRV SR, zaslanej listom číslo 16083/2012, zo dňa 31.05.2012, zverejnila v časti PPA / Projektové podpory / PRV 2007-2013 / Výzvy / Opatrenie 1.6 a Opatrenie 3.3 Dodatok č. 3 k Príručke pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2007 - 2013 k verzii č. 1 a č. 2 upravenej na základe zmien PRV schválených Európskou komisiou dňa 27. októbra 2009. Dodatok č. 3 v plnom rozsahu nahrádza Dodatok č. 2, ktorý bol v platnosti od 15. februára 2012.

Oznámenie č. 65 zo dňa 06.06.2012 (Leader – schémy pomoci)

Pôdohospodárska platobná agentúra oznamuje príjmom podpory z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 (Prístup Leader), že na základe požiadavky MPRV SR, zaslanej listom číslo 16254/2012, zo dňa 04.06.2012, zverejnila v časti „PPA / Projektové podpory / PRV 2007-2013 / OS 4 Leader/schémy pomoci“. Dodatok č. 2 k Schéme štátnej pomoci pre opatrenie 3.1 Leader a Dodatok č. 2 k Schéme minimálnej pomoci pre opatrenie 3.2A Leader spolu s aktualizovanými Schémami pomoci, ktoré sú v znení uvedených dodatkov, MPRV SR zároveň oznamuje, že miestne akčné skupiny môžu na základe zverejnených aktualizovaných schém vyhlasovať a zverejňovať výzvy na implementáciu integrovaných stratégií rozvoja územia pre opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam implementované prostredníctvom osí 4 a pre opatrenie 3.2 Podpora činnosti v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, časť A implementované prostredníctvom osí 4.

Aktuality z PRV SR 2007-2013

Upozornenie

PPA upozorňuje žiadateľov o dotáciu na podporné opatrenie „Dotácia na účasť na výstave“ podľa § 3 ods. 1, písm. b) a c), že v zmysle Dodatku č. 2 ku Kalendáru veľtrhov a výstav 2012, zverejnenom vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (čísťka č. 138/2012 z 22.5.2012), sa v druhej výzve na predkladanie žiadostí vypúšťa názov výstavy „Výstava koní v Dlhej na Orave“ a nahrádza sa názvom „Výstava koní, Kokava nad Rimavicou“.

Oznámenie

o zverejnení Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporné opatrenia podľa § 4 "dotácia na založenie a vedenie plemennej knihy a plemenárskej evidencie" a § 5 "dotácia na kontrolu úžitkovosti, testovanie a odhad plemennej hodnoty zvierat" nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 19/2011 Z. z. o podpore podnikania v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka.

Oznámenie

o zverejnení Výzvy na predkladanie žiadostí o úhradu dane z pridanej hodnoty obciam podľa Usmernenia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z 20. apríla 2011 č. 488/2011-100 o úhrade dane z pridanej hodnoty obciam. V záujme plynulého spracovania žiadostí o úhradu DPH si Vás dovoľujeme požiadať o kontrolu úplnosti a platnosti predkladaných príloh k žiadosti (originál alebo overená fotokópia dokladu, nie staršieho ako 3 mesiace, podpisy na dokladoch...).

Pozvánka na Agrokomplex 2012

Bližší sa nám leto, čo znamená, že sa začínajú rozbiehať prípravy na účasť Národnej siete rozvoja vidieka SR na medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstave Agrokomplex.

Tohtoročný už 39. ročník otvorí svoje brány vo štvrtok 23. augusta. Počas 4 dní sme pre Vás pripravili prezentáciu aktivít centrálnej jednotky NSRV SR, jej regionálnych pracovísk, implementácie prístupu Leader na Slovensku, miestnych akčných skupín, regionálnych produktov ako aj prezentáciu tradícií, súčasnosti a budúcnosti slovenského vidieka. Svoju účasť potvrdili i naši partneri z Poľska, Maďarska, Slovenska, Rakúska a Českej republiky.

Nebude chýbať sprievodný program v podobe vystúpení folklórnych skupín, módnjej prehliadky ľudových krojov, remeselných zručností a iných zaujímavostí. Sledujte našu webovú stránku www.nsrv.sk, kde vás budeme pravidelne informovať o aktuálnom sprievodnom programe.

Tí čo chodíte pravidelne viete, že expozíciu Národnej siete rozvoja vidieka SR nájdete v pavilóne M1. Tí, ktorí ste našu expozíciu ešte nenavštívili, využite jedinečnú možnosť vychutnať si krásu, rozmanitosť a atmosféru slovenského vidieka v rámci jednej expozície.

Spolu s našimi partnermi, remeselníkmi a umelcami sa tešíme na stretnutie s Vami.

Sprievodný program z Agrokomplexu 2011

Z našich regiónov

Reprezentovali sme Slovensko na európskom trhu miestnych produktov

Regionálne pracovisko NSRV SR pre banskobystrický kraj zorganizovalo odbornú exkurziu na medzinárodné podujatie European market vo Francúzsku, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 9.-13. mája v Le Puy en Velay neďaleko Lyonu.

Na podujatí sa zúčastnilo zhruba 300 účastníkov z 15 krajín EU. Z nášho

regiónu, ktorý reprezentoval Slovensko na tomto podujatí sa zúčastnilo celkom 37 účastníkov z dvoch MAS – Krtíšske poiple a Zlatá cesta a zástupcovia z partnerstiev Banskobystrický geopark, Muránska Planina - Čierny Hron, Hornohrad a Južný Novohrad a reprezentácia SOŠ zameranej na rozvoj vidieka.

Hoci trh miestnych produktov bol nosnou aktivitou podujatia, pre účastníkov bol pripravený veľmi príťažlivý náučno-edukačný program. Odborné prehliadky boli tematicky zamerané hlavne na finalizáciu a predaj miestnych produktov a uchovávanie tradičnej a značkovej výroby. Celkom bolo pripravených 6 prehliadok. Zástupcovia našej delegácie sa zúčastnili troch prehliadok každý deň.

V prvý deň jedna skupina navštívila horskú oblasť Le Mezenc, kde na jednej horskej farme (1200 m.nm.) spoznali pestovanie a spracovanie drobného ovocia a na druhej chov kráv a spracovaniu hovädziny na čo má aj certifikát. Ďalšia skupina sa pohybovala len v okolí Le Puy a navštívila rybiacu farmu na chov a spracovanie pstruhov, koziu farmu s produkciou značkových syrov, záhradu na dodávku biozeleniny do domácností, ktorá zamestnáva sociálne postihnutých ľudí a nakoniec malý miestny pivovar založený miestnymi farmármi, v ktorom sa pivo varí z miestnej uchovejanej odrody jačmeňa.

Tretia skupina navštívila Le Forez, v severozápadnej časti regiónu. Prvou zástavkou bola ovčia farma, kde obnovili ohrozené plemeno oviec Noir du Velay, charakteristické svojou rusticitou, robustnou stavbou tela, materským vlastnostiam a výbornou adaptáciou. Je to skutočný symbol zvieracej biodiverzity vo vulkanickom regióne.

Druhou zástavkou bolo poľnohospodárske partnerstvo, ktoré má 5 členov a zahŕňa a venuje sa chovu dobytku, prasiat a oviec a ich spracovaniu na špecifické miestne produkty a okrem toho i pestovaniu a predaju zeleného zlata z Haute-Loire – zelenej šošovice. Poslednou zástavkou bola návšteva družstva Haut-Velay v regióne Craponne, ktorý je hlavným mestom zemiakovej produkcie a od roku 2003 tu každoročne organizujú zemiakový festival Trifolia.

Druhý deň sa prehliadky uskutočnili len v dopoludňajších hodinách. Prvá skupina navštívila ekonomické partnerstvo Les Fruits Rouges des Monts du Velay zložené zo 42 ovocných fariem. Pre marketing používajú dve registrované značky: červené perly z vrchov Velay – pre jahody, maliny a červené ríbezle a čierne perly z vrchov Velay – pre čierne, čierne ríbezle a čučoriedky.

Druhá skupina navštívila partnerstvo 9 fariem v Le Panier Paysan, ktoré vytvorili svoj vlastný podnik – regionálnu predajňu miestnych produktov, do ktorej dodáva potraviny širokého sortimentu od ovocia, zeleniny, cez mlieko a mliečne výrobky až po čerstvé mäso, hydinu, zverinu, paštéty a iné mäsové výrobky výhradne miestnej produkcie až 25 farmárov. Tretia skupina navštívila obec Rosières na ktorej hospodári 28 fariem, špecializujúcich sa na mliekarenstvo a ovce.

O slovenské produkty bol veľký záujem

Zrealizované aktivity Regionálnych pracovnísk NSRV SR apríl – jún 2012

RP Banská Bystrica

- informačný deň na tému „Podpora vidieckych obcí a poznatky a dobré príklady z implementácie PRV SR 2007-2013 (17.4.2012, Pohronska Polhora)

- odborná exkurzia (8. 5. – 14. 5. 2012, Francúzsko)

- informačný deň tému „Miestna surovina, miestny produkt, miestny trh (24.5.2012, Svätý Anton)

RP Košice

- odborný informačný seminár „Predaj z dvora“ (16.5.2012, Košice)

- odborná exkurzia do Maďarska – oblasť Zagytaság (20. - 22.6.2012)

RP Nitra

- workshop „Regionálny a miestny marketing – cesta k využitiu rozvojového potenciálu vidieckej obce“ (4.5.2012, Nitrianska Streda)

- filmový príspevok o implementácii PRV SR 2007-2013 v Nitrianskom kraji

RP Prešov

- regionálny workshop „Obecný jarmok VAŠA OBEC – NAŠA OBEC“ (30.5.2012, Levoča)

RP Trenčín

- regionálna konferencia „Rozvoj vidieka v Trenčianskom samosprávnom kraji“ (18.6.2012, Trenčín)

- vysielanie v regionálnej TV (máj - jún 2012)

RP Trnava a Bratislava

- vzdelávacia a informačná aktivita k téme „Križové plnenie v poľnohospodárskej praxi pre farmárov, legislatívne podmienky a ich dodržiavanie“ (25.5.2012, Šoporňa–Majšín)

Zrealizované aktivity Regionálnych pracovníkov NSRV SR apríl – jún 2012

RP Žilina

- regionálny workshop „Leader pomáha Lídrom“ (8.6.2012, Martin)

- informačný seminár „Rýchlorastúce dreviny, pestovanie „horského ovocia“ a využitie trávnych porastov ako obnoviteľného zdroja energie“ (12.6.2012, Oravský Biely Potok)

- medzinárodnú konferenciu „Regionálna značka, cesta k podpore miestnych produktov“ (15.6.2012, Východná)

- odborná exkurzia „Prístup LEADER a nové prístupy k oživovaniu a dlhodobému rozvoju vidieka v Českej republike (25 - 27.6.2012, Česká republika)

Po prehliadkach nasledoval odborný seminár, kde odzneli prednášky zamerané napr. na prekážky a príležitosti pri podporovaní a predaji miestnych výrobkov, na spoluprácu na trvalom rozvoji miestnych produktov a ich predstavovaní zákazníkom, prostredníctvom internetovej stránky alebo organizovania rôznych akcií, trhov, ochutnávok, či kurzov varenia.

Samotný trh miestnych produktov prebiehal v sobotu 12. mája od 8.00 hod do 18.00 hod., avšak príprava trhu a jedál sa začala už od 6:00 hod.

Zástupcovia vedenia poľnohospodárskej komory ocenili prezentáciu našej delegácie ako najucelenejšiu, najkompaktnejšiu s veľmi pestrým sortimentom, ba dokonca sa vyjadrili, že náš stánok najviac zodpovedá ich predstavám ako to má vyzerieť, pretože sme mali nielen ochutnávky a predaj

hotových produktov (syry, bryndza, klobásy, víno, medovníky, medovina, med, sklo, keramika), ale aj priame ukážky prípravy jedál a zákuskov (pirohy, lepne, Gefove kolieska, cukrárske ozdoby, zdobenie perníkov) a predvádzania tradičných ľudových remesiel (maľovanie kraslíc, paličkovanie).

Odbornú exkurziu hodnotíme ako veľmi úspešnú a prezentácia Slovenska prostredníctvom našich miestnych produktov bola ocenená aj zástupcami vedenia poľnohospodárskej komory, ako najreprezentatívnejšia a najlepšia zo všetkých zúčastnených krajín. Za to patrí vďaka všetkým zástupcom našich organizácií, ktorí sa odbornej exkurzie zúčastnili.

Ing. arch. Peter Rusnák, regionálny koordinátor pre banskobystrický kraj

Čo je to „predaj z dvora“?

Predaja z dvora je možnosť predávať malé množstvá prvotných produktov rastlinného pôvodu z farmy priamo konečnému spotrebiteľovi a malé množstvá prvotných produktov živočíšneho pôvodu priamo konečnému spotrebiteľovi.

Prvotné produkty živočíšneho pôvodu zahŕňajú: zvieratá z farmy, dojenie a skladovanie mlieka na farme, lov, rybolov, manipulácia a preprava rýb, produkcia a zber vajec, včelárske činnosti, chov včiel, zber a balenie medu v priestoroch držiteľa včelstiev, chov slímakov.

Medzi prvotné produkty rastlinného pôvodu patria zber divo rastúcich produktov, húb, bobuľovitých plodín, obilniny vrátane ich sušenia, ovocie a zelenina, vrátane umývania, odstraňovania listov a triedenia, byliny - preprava do prevádzkarne, skladovanie a manipulácia na farme.

V roku 2011 nadobudli účinnosť Nariadenia vlády o priamom predaji prvotných produktov konečnému spotrebiteľovi, ako aj o potravinárskych prevádzkárňach. Miestni producenti – pestovatelia a chovatelia tak získali možnosť predávať časť svojej produkcie priamo spotrebiteľovi bez zapojenia medzičlánku spracovateľa alebo distribútora produktov.

Podmienku však je, že na produkciu prvotných surovín musia byť náležite registrovaní. Nariadenia vlády presne definujú podmienky a množstvá produktov. Napríklad je to množstvo maximálne 100 kg rýb týždenne, najviac 60 ks netriedených vajec dodaných konečnému spotrebiteľovi v mieste

spotrebiteľovi v mieste produkcie za týždeň, 20 kg listovej zeleniny ročne, 10 kg bylínok ročne a pod. V prípade predaja surového kravského, ovčieho alebo kozieho mlieka je to predaj v množstve obvyklej dennej spotreby mlieka v domácnosti konečného spotrebiteľa a toto mlieko sa môže predávať len v mieste chovu.

Vzhľadom na to, že miestni producenti majú málo informácií o legislatíve a o informáciách všeobecne ohľadne „predaja z dvora“ sa Regionálne pracovisko pre košický kraj rozhodlo zorganizovať dňa 16.5.2012 odborný informačný seminár s názvom „Predaj z dvora“. Aktivita sa uskutočnila v Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach. O podobné aktivity a informácie v regióne je záujem, nakoľko poľnohospodári a chovatelia majú veľmi málo informácií týkajúcich sa predaja z dvora.

Mgr. Peter Revay, regionálny koordinátor pre košický kraj

Pripravované aktivity Regionálnych pracovnísk NSRV SR júl - september 2012

RP Banská Bystrica

- odborná exkurzia do Slovenska
- účasť na výstave Agrokomplex
- príspevky a články do časopisu Náš kraj

RP Košice

- informačný seminár o základných princípoch prístupu LEADER
- výmena skúseností s implementáciou PRV SR 2007 – 2013 v rámci SR na úrovni regiónov
- účasť na výstave Agrokomplex

RP Nitra

- workshop „Služby a ciele vinárskej turistiky“
- pracovné stretnutie so zahraničnými partnermi
- účasť na výstave Agrokomplex a Země živitelka

RP Prešov

- prezentácia Programu rozvoja vidieka na pôde úradu Prešovského samosprávneho kraja
- odborná exkurzia – Rakúsko
- účasť regionálneho koordinátora NSRV na medzinárodných podujatiach
- účasť na výstave Agrokomplex
- workshop „Budúcnosť mladých poľnohospodárov“

RP Trenčín

- Farmársky trh
- stretnutie so zahraničnými partnermi
- účasť na medzinárodných podujatiach
- účasť na výstave Agrokomplex

Pripravované aktivity

Regionálnych pracovísk NSRV SR júl - september 2012

RP Tmava a Bratislava

- informačný seminár „Vzdelávacie a informačné aktivity na regionálnej úrovni“

- workshop „Výmena skúseností s implementáciou PRV SR 2007 – 2013 v rámci BA a TT kraja“

- odborná exkurzia do zahraničia zameraná na témy PRV SR 2007 – 2013

- účasť regionálneho koordinátora na medzinárodných podujatiach organizovaných európskou sieťou pre rozvoj vidieka alebo národnými vidieckymi sieťami iných členských štátov EÚ

- účasť na výstave Agrokomplex a Země živitelka

Remeslo má zlaté dno – ešte stále

Dňa 22.03.2012 sa obec Veľký Lapáš stala dejiskom ďalšej z mnohých informačných aktivít regionálneho pracoviska Národnej siete rozvoja vidieka SR pre nitriansky kraj. Ústrednou témou realizovaného seminára boli tradičné remeslá. Seminár mal za úlohu zdôrazniť úlohu tradičných remesiel, ktoré sú jednou z ciest zachovania kultúrneho dedičstva našich predkov. Zároveň tradičné remeslá kreujú pracovné príležitosti pre tých, ktorí sa rozhodnú venovať sa tomu či onému remeslu, ktoré často prezentuje osobitosti konkrétneho regiónu smerom navonok. Informačný seminár poskytol účastníkom aj informácie o možnostiach prezentácie, propagácie a predaja produktov tvorivých remesiel.

Pozvanie prezentovať skúsenosti v rámci spolupráci s remeselníkmi pri propagácii tradičnej remeselnej výroby a zachovávaní tradičnej remeselnej kultúry v celonárodnom meradle prijala pani Oľga Fratričová a Barbora Španitzová z Ústredia ľudovej umeleckej výroby. Ich prezentácia bola zameraná na úlohu výrobcu v kultúrnom priemysle. Každý remeselník má množstvo možností ako propagovať samého seba, svoju činnosť, svoje zariadenie pre tradície a regionálnu hrdosť. Nakoľko sa seminára zúčastnili i mladí a nádejní remeselníci z regiónu Levíc, vo svojej prezentácii ponúkli prezentujúce možnosti propagácie mladých začínajúcich remeselníkov na medzinárodnej úrovni.

Je potešujúce, že už počas seminára prejavili dvaja účastníci záujem o budúcnosť spolupracovať s ÚLUVom v rámci propagácie svojej činnosti.

Remeselný dvor v Očovej reprezentoval pán Pavel Holík na základe svojich dlhoročných skúseností pri realizácii kultúrnych podujatí a remeselných aktivít na lokálnej a celoštátnej úrovni. V úvode svojej prezentácie oboznámil prítomných s úspechom, ktorý priniesla rekonštrukcia starého mlynu na súčasnú podobu remeselného dvora, ktorý prichytil množstvo tvorivých remeselníkov, stal sa miestom pre realizáciu rozličných tvorivých dielní a workshopov. Zachovanie tradícií v rámci spolupráce obce a remeselníkov sa začína dobrou myšlienkou, ktorá spojí aktívnych a oduševnených ľudí, ktorí vytvoria aktívnu, tvorivú skupinu so vzťahom k veci. Ďalším krokom je zapájanie širšej verejnosti, a to prostredníctvom adresného prizvania ľudí ochotných pomôcť na báze úzkej a priamej komunikácie.

Záverečnú prezentáciu viedol pán Josef Sýkora, ktorý vedie rodinnú farmu zameranú na prácu s drevom v Českej republike. V súčasnej dobe je taktiež aktívne zapojený aj do projektu spolupráce MAS Požitavie – Širočina a MAS Haná. Jeho príspevok sa týkal praktických skúseností pri zakladaní a riadení rodinného mikropodniku, prítomným priblížil aj praktické možnosti, ktoré využíva pri propagácii svojej produkcie na rozličných trhoch, jarmokoch a vo svojom obchodíku situovaného v rámci svojho rodinného domu. Taktiež poskytol informácie o činnosti občianskeho združenia, ktoré bolo založené s cieľom združovať remeselníkov v oblasti Haná (Česká republika), podnecovať tvorbu nových pracovných miest a zachovávať kultúrne tradície v danej oblasti. Záver jeho prezentácie patrila praktickým viedoukážkam výroby v jeho prevádzke s podrobným komentárom.

Za zmienku stojí aj tá skutočnosť, že následne po realizácii aktivity kontaktovali regionálne pracovisko NSRV SR pre nitriansky kraj ďalšie obce so svojimi remeselníkmi, pričom vyjadrili záujem o účasť na podobných aktivitách, alebo pri realizácii rozličných podujatí s tematikou tradičných remesiel a remeselnej výroby. Regionálne pracovisko sa z tohto dôvodu rozhodlo vytvoriť internú databázu, kde budú takýto remeselníci registrovaní a v prípade konania rozličných aktivít aj oslovení.

Prednáška Jozefa Sýkora

Ing. Ondrej Hanušovský, regionálny koordinátor pre nitriansky kraj

Začiatky regionálnej značky na nitrianskom vidieku

V máji sa vo Veľkom Lapáši (MAS RZ Dolná Nitra o. z.) uskutočnil prvý zo série informačných seminárov zameraný na regionálne značenie produktov na nitrianskom vidieku. Íšlo o jednu z aktivít projektu spolupráce nitrianskych miestnych akčných skupín RZ Dolná Nitra o. z., OZ Mikroregión RADOŠINKA a Občianskeho združenia pre rozvoj mikroregiónu „Požitavie - Širočina“ a verejno-súkromných partnerstiev Mikroregión Cedronu, Mikroregión Tribečsko a MAS Spoločenstvo obcí Topoľčiansko - duchonského Mikroregiónu.

Cieľom podujatia bolo oboznámiť verejnosť a obyvateľov územia so zámerom projektu spolupráce ako aj s aktivitami miestnej akčnej skupiny. Od zavedenia regionálnej značky produktov sa očakáva nielen podpora, posilnenie a rozvoj miestnej ekonomiky a ekonomických aktivít v oblasti výroby a služieb, ale v neposlednom rade aj zachovanie kultúrno-historického dedičstva a potenciálu zhmotneného v tradičných a špecifických vidieckych produktoch a službách existujúcich v jednotlivých územiach MAS a VSP.

Po informačnom seminári nasledovalo trojdňové školenie orientované na užšiu cieľovú skupinu, teda samotných potenciálnych užívateľov regionálnej značky (výrobcov, remeselníkov a producentov potravinárskych a poľnohospodárskych produktov) venované najmä marketingu, manažmentu a kvalite výrobkov.

Výstupom školení je návrh certifikačných kritérií, ktoré sa budú postupne dopĺňať o postrehy zo školení v územiach, ktoré postupne prebehnú u všetkých partnerov projektu, s cieľom „našit“ podmienky podpory pre potreby všetkých zapojených území.

Dôležitou súčasťou projektu je aj návrh loga regionálnej značky a propagačných materiálov. Keďže sa jedná o 6 kooperujúcich území, do budúcnosti bude nevyhnutný konsenzus partnerov nielen pri voľbe certifikačných kritérií, ale aj návrhu jednotného loga a názvu územia pôsobnosti spoločnej regionálnej značky. RZ Dolná Nitra sa rozhodla do procesu tvorby loga zapojiť aj základné školy na svojom území a využiť tak tvorivosť a nápady žiakov.

Ukážka regionálnych produktov

Najlepšie žiacke návrhy budú ocenené a vystavené v kultúrnom dome vo Veľkom Lapáši v rámci Obecných dní, ktoré sa uskutočnia v dňoch 23.-24.6.2012. Súčasťou podujatia organizovaného obcou Veľký Lapáš, RZ Dolná Nitra o. z., a Dychovou hudbou Lapášanka bude aj remeselný jarmok, kde sa budú môcť prezentovať výrobcovia a remeselníci nielen z Dolnej Nitry, ale aj partnerských regiónov. Týmto Vás zároveň srdečne pozývame a tešíme sa na stretnutie s Vami!

Ing. Ingrida Baková, manažérka Regionálneho združenia Dolná Nitra o. z.

Tradičné privítanie chlebom a soľou

Pripravované
aktivity
Regionálnych
pracovnísk NSRV SR
júl - september 2012

RP Žilina

- informačný seminár „Súčasný stav lesného hospodárstva na území Žilinského kraja; možnosti podpory lesohospodárov; využívanie moderných technológií v lesnom hospodárstve“

- konferencia „Žilinský vidiek 2012“

- účasť regionálneho koordinátora NSRV na medzinárodných podujatiach organizovaných Európskou sieťou pre rozvoj vidieka a/alebo národnými vidieckymi sieťami iných členských štátov EÚ

- účasť na výstave Agrokomplex

- propagačný leták o činnosti a aktivitách RP NSRV pre žilinský kraj

- TV príspevok z realizácie aktivity „Žilinský vidiek 2012“

Salašníctvo v podmienkach prešovského kraja

Pod hlavičkou Regionálneho pracoviska NSRV SR pre prešovský kraj sa v marci v obci Vrbov uskutočnilo zaujímavé podujatie, zamerané na podporu salašníctva v prešovskom kraji. Program seminára bol veľmi bohatý a orientovaný na široké spektrum informácií v tejto problematike – teoretických aj praktických.

Úvod stretnutia tvorili príhovory starostu obce Jozefa Kovalčíka a manažéra Miestnej akčnej skupiny Partnerstvo pre rozvoj regiónu Spiša Petra Harďoňa. Generálny riaditeľ Sekcie rozvoja vidieka MPRV SR, Ján Beňadik, hovoril o podpore priameho predaja poľnohospodárskych výrobkov zo strany MPaRV SR. Slavomír Reľovský zase priblížil činnosť a poslanie Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku, ktorého je riaditeľom.

Seminára sa zúčastnil aj zástupca regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Poprad Marián Mróz, ktorý prispel informáciami o nových nariadeniach vlády, týkajúcich sa chovateľov a chovu oviec a kôz. Jozef Bujňák z Krajského pozemkového úradu hovoril zase o dostupnosti a získavaní pôdy na hospodárenie.

Praktickejšiu stránku podujatia tvorili prezentácie existujúcich malých rodinných fariem. Peter Angelovič, majiteľ farmy Kamenica, hovoril o svojich začiatkoch s farmárčením v roku 2002, keď sa spolu s manželkou rozhodli pre chov jatočných jahniat a neskôr pre chov oviec a predaj výrobkov z ovčieho mlieka. Popri tom otvorili na svojom gazdovskom dvore aj kolibu, kde plánujú robiť agroturistiku zameranú predovšetkým na prilákanie rodín s deťmi v rámci spoločenských akcií, na ktoré je objekt salaša koncipovaný. V podobnom duchu sa niesla aj prezentácia návštevy z Čiech, p. Menčíka, ktorý tiež farmári so svojou manželkou v Šonove u Broumova. Manželia chovajú vyše 400 oviec a z ovčieho mlieka vyrábajú chutné výrobky (rôzne ochutené syry, jogurty, tvaroh a pod.), ktoré mali účastníci podujatia možnosť ochutnať. Všetky ich produkty majú certifikát BIO kvality.

Združenie mladých farmárov a ich pozíciu na vidieku predstavil Ivan Šaro, ktorý zároveň informoval o plánoch podpory mladých farmárov v novom programovacom období na roky 2014–2020. Veľmi prínosnou súčasťou seminára bola prípadová štúdia na zriadenie farmy v podmienkach prešovského kraja, ktorá odznela z úst skúsenej chovateľky kôz Márie Mularčíkovej, ktorá sa podelila aj o svoje vlastné skúsenosti s touto neľahkou ale krásnou prácou.

Súčasťou jej prezentácie bola ochutnávka kozieho mlieka a syra z jej vlastnej produkcie. Po stopách tradičných slovenských zvykov, jedál a remesiel prítomných previedol Ľudovít Urbanovský, predseda OZ Bačova cesta. Toto občianske združenie pôsobí na území Žilinského samosprávneho kraja, nebráni sa však rozšíreniu aj do iných krajov, nevynímajúc prešovský kraj. V súčasnosti združuje 8 salašov, na ktorých sa konajú pravidelné podujatia. Záver podujatia patril prehliadke farmy NOFA vo Vrbove. Farmu vlastní Norbert Fasinger, ktorý sa zaoberá produkciou obilia, ovčieho mäsa a mlieka, šľachtiteľským programom oviec.

Podujatie sa tešilo hojnej účasti. Od prítomných účastníkov vyšla požiadavka vytvoriť dokument, resp. brožúru na tému „Chov kôz na Slovensku“. Takáto publikácia by sa mohla s pomocou NSRV SR a expertov v tejto problematike vydať.

Ing. Marta Martausová, regionálny koordinátor pre prešovský kraj

Súťaž o najkrajšiu kresbu, maľbu „naša obec“

Regionálne pracovisko NSRV SR Prešov v rámci realizácie regionálneho workshopu „Obecný jarmok VAŠA OBEC – NAŠA OBEC“, ktorý sa konal 30.5.2012 v Levoči, zorganizovalo sprievodné podujatie - súťaž o najkrajšiu kresbu, maľbu na tému „Naša obec“. Cieľom tejto súťaže bolo pozrieť sa na svoju obec a okolie cez obrázky, ktoré sa pri každodennej rutine stávajú obyčajnými. Zapojením sa do takejto súťaže mohli prihlasovatelia ukázať a prejavíť hrdosť k svojej obci, okoliu. Cieľom bolo tiež poukázať na osobitosti regiónu a zistiť ako je náš vidiek zobrazovaný na paletách umelcov ale aj amatérskych maliarov.

Podmienkou zapojenia sa do tejto súťaže bolo zaslanie minimálne dvoch fotografií z maľby, kresby, ktorá zachytáva pozoruhodnosť v obci spojenú s vidieckym charakterom danej obce, napr. gazdovský dvor, remeselné dedičstvo, kultúrne dedičstvo, podujatie, ktoré je pre danú obec významné, napr. dožinky a pod. Do súťaže sa mohli zapojiť obce, resp. zástupcovia obcí v rámci prešovského samosprávneho kraja a celkovo bolo prihlásených 23 veľmi zaujímavých prác. Zaslané práce boli vystavené v Levočskom Gastrodome počas celého konania informačného workshopu.

Vítavoz súťaže vyberala komisia v zložení: regionálna koordinátorka RP NSRV SR Prešov, zástupca odboru regionálneho rozvoja PSK, starosta obce Sveržov, starostka obce Miklušovce a zástupca RMPK. Hodnotenie prác prebiehalo subjektívne a konsenzom boli vybrané tri práce:

1. miesto: Lukáš Marinica – „Podoby dreva“ (prihlasovateľ obec Uzovské Pekľany),
2. miesto: Mária Ceperková – „Obec Kamenica“ (prihlasovateľ obec Kamenica),
3. miesto: Kristína Baranová – „Život náš každodenný“ (prihlasovateľ obec Medzany).

Vítavozom srdečne gratulujeme.

Ing. Marta Martausová, regionálny koordinátor pre prešovský kraj

Maľba Márie Ciperkovej získala 2. miesto

„Cesta, ktorá spája“

Miestna akčná skupina mikroregiónu Teplička pripravila projekt „Cesta, ktorá spája“. Jeho cieľom bolo vytvorenie náučného chodníka, ktorý „spojí“ všetky obce mikroregiónu Teplička (Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice, Omšenie, Dolná Poruba) a zorganizovanie I. ročníka turistického pochodu na tejto trase.

Do realizácie boli zapojené všetky obce, 3 základné školy, občianske združenia, podnikatelia z mikroregiónu a miestni remeselníci. Turisti vyznačili trasu a tiež vhodné miesta pre osadenie informačných a náučných tabúľ. V spolupráci zo základnými školami sme pripravili informačné prvky, ktoré obsahujú rôzne zaujímavosti, prírodné zvláštnosti, rastlinstvo a živočíšstvo územia, historické udalosti, tradície a pod.

I. ročník pochodu danou turistickou trasou sa uskutočnil 26.5.2012. Účastníci sa stretli pri obecnom úrade v Trenčianskej Teplej, aby sa vydali na pochod naprieč mikroregiónom Teplička. Do rezkeho turistického kroku zahrala, zaspievala a zatancovala Teplanka, folklórny súbor z Trenčianskej Teplej. Celý pochod slávnostne odštartovali primátor a starostovia obcí mikroregiónu.

Vydali sme sa na cestu plnú krásnych zákutí nášho kraja. Prechádzali sme kopcami, lúkami, lesmi, prekračovali sme potôčky. Naša cesta viedla z Trenčianskej Teplej ponad Trenčianske Teplice, ku Kamenným vrátam, cez Omšenské lúky až do chotára Dolnej Poruby. Postupne sa k nám pridávali ďalší turisti a deti zo základných škôl mikroregiónu, ktorí využili možnosť prísťipíť na ktoromkoľvek úseku trasy. Niektorí účastníci využili možnosť absolvovať cestu na bicykli.

I. ročník turistického pochodu naprieč mikroregiónom Teplička

Na trase čakalo účastníkov niekoľko prekvapení a zastávok. Najprv to bolo stanovište s čapovanou kofolou a pivom, potom nové informačné tabule, ktoré pripravili deti z našich základných škôl. Prekvapením bolo stretnutie so skautmi, ktorí si pre nás pripravili nielen skautský tábor, ale aj rôzne skautské aktivity. Celý pochod vyvrcholil spoločným podujatím v Dolnej Porube. Pre účastníkov boli pripravené ďalšie atraktivity ako súťaž vo varení guláša a futbalový zápas Slovanov. Pre deti boli pripravené rôzne

aktivity ako jazda na koni alebo koči, lukostrelba, maľovanie na tvár, požiarnici.

Projektom sme chceli intenzívnejšie prepojiť obce mikroregiónu, organizácie, ktoré v nich pôsobia a taktiež mobilizovať ľudí a aktívne ich zapojiť do komunitného života. Veríme, že podobné aktivity sa v našom regióne budú uskutočňovať čoraz častejšie.

Ing. Katarína Holá, Miestna akčná skupina mikroregiónu Teplička

Lesné hospodárstvo v centre záujmu

Na konci mesiaca marec uskutočnilo regionálne pracovisko Trenčín aktivitu „Regionálny informačný seminár – lesy“. O jeho význame svedčí aj vysoká návšteva, zúčastnilo sa ho celkovo 62 osôb. Cieľovú skupinu tvorili súkromní vlastníci lesa a zástupcovia lesných, pozemkových a urbárskych spoločenstiev.

Cieľom seminára bolo poskytnúť účastníkom informácie o aktuálnych témach týkajúcich sa problematiky lesného hospodárstva – výhľadu budúcej Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013, podpôr a legislatívy v rozvoji vidieka.

Prednášajúci odborníci vo svojich prezentáciách informovali o prioritách Európskej únie v lesnom sektore v rokoch 2014-2020 - ako sú ekonomická

životoschopnosť a konkurencieschopnosť (podpora inovácií a reštrukturalizácie lesného sektora), environmentálne služby a platby, sociálne služby a zamestnanosť (zamedzenie vyludňovania vidieka a zlepšovanie kvality života na vidieku lesníckymi službami) a nakoniec spolupráca na princípe partnerstva (posilnenie koordinácie, kooperácie a komunikácie aktérov vidieckeho priestoru). Záujmu účastníkov sa tešila aj prezentácia zameraná na aktuálnu legislatívu, ktorá sa týka lesného hospodárstva a problémov s tým spojených. Ide hlavne o zákon o lesoch, zákon o ochrane prírody, pozemkové zákony a ďalšie (zákon o dani z nehnuteľnosti a zákon o energetike).

Samostatnú časť programu tvoril blok informácií o vyhláske MPaRV SR č. 297/2011 pre vedenie lesnej hospodárskej evidencie. Účastníkom bol predstavený geografický informačný systém Národného lesníckeho centra pre vlastníkov lesa a odborných lesných hospodárov, prezentované jeho možnosti a funkcionality, napr. spolupráca s GPS zariadeniami, spolupráca systému s doterajšími programami a informácie týkajúce sa ochrany údajov. Jednotlivé otázky účastníkov boli zodpovedané praktickými ukážkami v programe. Tento geografický informačný systém predstavuje významnú pomoc pri mnohých činnostiach vykonávaných v lesnom sektore.

Veľkým prínosom tohto podujatia bolo nielen informovanie účastníkov o budúcnosti, smerovaní a očakávanej podpore lesného hospodárstva Európskou úniou, ale i možnosť výmeny skúseností v oblasti lesného sektora medzi jednotlivými účastníkmi seminára.

Ing. Andrej Milo, regionálny koordinátor pre trenčiansky kraj

MAS Vršatec v objektíve

V januári tohto roku miestna akčná skupina Vršatec vyhlásila prvý ročník fotografickej súťaže s názvom „MAS Vršatec v objektíve“. Fotografie mali zachytávať územie MAS, ktoré je naozaj rozsiahle a pestré. Súťažiaci sa mohli realizovať v štyroch kategóriách - I. fotografia prírody v každom ročnom období, II. historická fotografia, III. fotografia na tému život v obci, IV. fotografia kultúrnych a historických pamiatok. Prijalo sa krásnych, takmer 300 fotografií, pričom na základe súťažných podmienok sa do výberového hodnotenia zaradilo 268 fotiek.

Porotu tvorili mladí a šikovní ľudia, ktorí sa fotografovaniu venujú na profesionálnej úrovni a kancelária MAS Vršatec s podpredsedníčkou MAS Evkou Hejdukovou. Hodnotenie fotografií prebiehalo v Dolnej Súči.

Samotná vernisáž sa konala 7. mája v kultúrnom dome v Dolnej Súči, pričom v úvode sa každý mohol oboznámiť so súťažnými fotkami, ktoré boli umiestnené na výstavných paneloch a zoradené podľa jednotlivých kategórií. Vystavené fotografie vytvárali skvelú atmosféru, miestnosť hýrila pestrými farbami.

Po skončení prezentácie nasledoval program, v ktorom sa predstavili žiaci a učitelia základnej umeleckej školy. Po tomto zaujímavom programe sa spustila prezentácia všetkých súťažných fotografií doplnaná slovenskými piesňami. Posledným bodom programu bolo dlho očakávané vyhlásenie výsledkov spojené s odovzdávaním cien výhercom v jednotlivých kategóriách. Pán Roman Holý sa stal absolútnym víťazom celej fotografickej súťaže, keďže jeho fotografie sa umiestnili na prvých miestach v kategórii kultúrne a historické pamiatky a v kategórii život v obci. Keďže našim zámerom bolo ohodnotiť čo najväčší možný počet súťažiacich, udelili sme mu špeciálnu cenu ABSOLÚTNY VÍTAZ. Všetky súťažné fotografie si môžete prezrieť na webovej stránke MAS Vršatec v časti Galéria.

Všetkým súťažiacim veľmi pekne ďakujeme nielen za zapojenie sa do súťaže ale aj za účasť na vernisáži. Oceneným gratulujeme a prajeme radosť z výhry. Tešíme sa na úspešnú spoluprácu a ďalší ročník súťaže.

Petra Šupáková, manažér MAS Vršatec

Prehliadka súťažných fotografií

„Pre mladších aj starších v lete aj v zime v Terchovskej doline“

Územie MAS Terchovskej doliny ponúka široké možnosti aktívneho odpočinku v lete i v zime, preto aj mottom nášho združenia je „Pre mladších aj starších v lete aj v zime v Terchovskej doline“. Územie je známe hlavne svojou kultúrnou tradíciou aj ako stredisko cestovného ruchu.

Miestna akčná skupina OZ "Partnerstvo pre MAS Terchovska dolina" začala vznikáť z iniciatívy starostov Združenia obcí Mikroregiónu Terchovska dolina v roku 2007. Tvorí ju 17 obcí: Belá, Dolná Tižina, Gbelany, Kotročiná Lúčka, Krasňany, Lutiše, Lysica, Mojs, Nededza, Nezbudská Lúčka, Stráňavy, Stráža, Strečno, Teplicka nad Váhom, Terchová, Varín, Žázrivá. V súčasnosti je združenie zložené z 36 členov verejného, súkromného a neziskového sektora.

Štatút miestnej akčnej skupiny jej bol udelený 1. júna 2010 Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky na základe schválenej Žiadosti o nenávratný finančný príspevok. Sídlo OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovska dolina“ je v obecnom dome služieb vo Varíne, internetová stránka združenia je www.mas-td.sk.

Za krátke obdobie dvoch rokov, sa nám podarilo zrealizovať a implementovať viacero

projektov, zorganizovať niekoľko pracovných stretnutí a seminárov pre verejný a súkromný sektor zameraných na rozširovanie vedomostí a zručností ohľadne realizácie prístupu LEADER na našom území.

Hlavným strategickým cieľom nášho združenia je zvýšiť konkurencieschopnosť mikroregiónu a kvalitu života v ňom pri zachovaní zásad trvalo udržateľného rozvoja vidieka. V Integrovannej stratégii rozvoja územia sme sa zamerali na rozvoj územia prostredníctvom troch opatrení Osi III. Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, kde v súčasnosti realizujeme projekty v celkovej výške 1,8 mil. EUR.

Zároveň sa usilujeme rozvíjať spoluprácu aj s partnermi v zahraničí, predovšetkým v Českej republike. Výsledkom tejto spolupráce bolo aj vypracovanie projektu spolupráce „Objavujeme a približujeme kultúrne a prírodné dedičstvo návštevníkom nášho vidieka“,

ktorého hlavným cieľom je zavedenie moderného informačného systému turistických atrakcií v prostredí internetu a aplikácia mobilného sprievodcu, GPS navigácie, mapových aplikácií či populárneho geocashingu, ako aj rozvoj a propagácia cestovného ruchu.

OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina“ je aktívne združenie, ktoré plne rešpektuje základné princípy prístupu Leader. Získané skúsenosti plánuje využiť aj v novom programovom období, v ktorom sa opätovne bude usilovať získať finančné prostriedky na realizáciu svojej Integrovannej stratégie rozvoja územia.

Mgr. Eduard Samec, manažér OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina“

Protipožiarna nádrž Borsučie

Predmetom projektu je rekonštrukcia bývalého tajchu na protipožiarnu nádrž. Keďže ani jeden z dostupných prírodných zdrojov nie je dostatočnej intenzity alebo vzdialený v dostatočnej vzdialenosti od potenciálnych zdrojov požiarov, ako najvhodnejší variant sa na základe charakteru krajinného prostredia javilo vybudovanie protipožiarny vodnej nádrže. Cieľom projektu bolo prostredníctvom rekonštrukcie bývalého „tajchu“ na protipožiarnu nádrž zvýšiť ochranu lesa pred požiarom a zaviesť preventívne opatrenia.

Tajch sa nachádza v obci Oravská Polhora na toku rieky Polhoranka, v oblasti Stredných Beskýd, ktorá je podľa požiarovosti zaradená do kategórie A – lesy s vysokým stupňom ohrozenia požiarom, práve tu bol v minulosti vybudovaný „tajch“, ktorý akumuloval vodu pre splavovanie dreva.

Zemná hrádza vysoká 10 m s vypúšťacím zariadením bola funkčná do roku 1918. Kategorizácia lesov podľa stupňa ohrozenia požiarom vychádza z faktu, že predmetné oblasti sú postihnuté vysokým výskytom abiotických a biotických kalamít a takto poškodené porasty sú vystavené vysokému požiarnejmu riziku.

V rámci rekonštrukcie sa odvodnil nádržný priestor, odstránili sa nánosy a vybudoval sa múr protipožiarny nádrže v celkovej výške 7,5 m a účinnej výške 4,3 m. Dĺžka múru v korune je 52 m. Následne bola vybudovaná nová štolňa o priemere 2 200 mm s usmernením vody cez čerpaciu šachtu do štolne. Napokon bolo zrekonštruované koryto rieky Polhoranka s doplnením dna balvanitým poľom. V rámci úpravy nádržného priestoru a prítokového koryta boli odstránené nánosy, opevnil sa čelný svah nádrže. V dĺžke 150 m sa zriadil drôtokamený ľavobežný múr s násypom z odstráneného nánosu.

Prínosom obnovy pôvodnej vodnej nádrže - výstavbou terajšej protipožiarny nádrže „Borsučie“ bolo zabezpečenie dostatku protipožiarny vody v doline rieky Polhoranky, čím sa vytvorili podmienky pre zjednodušenie a urýchlenie zásahu protipožiarny techniky v prípade vzniku lesného požiaru. Rekonštrukciou bývalého tajchu na malú vodnú nádrž sa zároveň zlepšili podmienky pre vodomilnú a vlhkofilnú flóru, vytvorili sa podmienky pre vznik nových vlhkofilných biotopov, čo prispelo k zlepšeniu biodiverzity prostredia. Tento projekt sa realizoval cez opatrenie „Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych opatrení“ z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013.

Ing. Michal Strmál, regionálny koordinátor pre žilinský kraj

NSRV SR v zahraničí

80 Slovákov bolo možno počuť i vidieť v Poľsku ...

IV. Międzynarodowe Targi Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki AGROTRAVEL

Myšlienka vytvárania sietí nielen na národnej ale aj európskej úrovni nie je len teóriou. O jej úspešnom fungovaní ste sa mohli už presvedčiť na výstave Agrokomplex 2011, kde v rámci expozície NSRV SR mali i svoje miesto naši zahraniční partneri, medzi ktorými nechýbali Poliáci.

Na výmenu do poľského mesta Kielce cestovalo 80 Slovákov, aby sa v dňoch 19.–22.4.2012 zúčastnili 4. ročníka medzinárodnej výstavy AGROTRAVEL. Uvedená výstava je zameraná na propagáciu agroturistiky, vidieckej turistiky, miestnych akčných skupín, regionálnych špecialít a tradícií.

Slovenskú delegáciu tvorili zástupcovia Centrálnej jednotky NSRV SR spolu so zástupcami troch Regionálnych pracovísk NSRV SR – bankobystrického, prešovského a žilinského kraja. Ďalej zástupcovia miestnych akčných skupín: MAS Bachuren, MAS Horný Liptov, MAS LEV, MAS Malohont, MAS Podhoran, MAS Svornosť, MAS Terchovská dolina, MAS Zlata Cesta, Partnerstvo Krtíškeho Pojpla, Podpoľanie a dvoch verejno-súkromných partnerstiev: Partnerstvo Muránska planina – Čierny Hron a OZ Tatry Pleniny.

Účastníci prezentovali prácu NSRV SR a MAS na Slovensku, zariadenia vidieckej turistiky a agroturistiky, regionálne špeciality a zvyky, remeslá a umenie. Z mnohých môžeme spomenúť umeleckú keramikárku, výrobcu tradičných gájd, drevorezbára ľudových motívov, producentov mäsových výrobkov a slovenských syrárov.

Folklorný program výstavy obohatili aj slovenské folklórne skupiny Lidovec zo Solčian (MAS Svornosť) a Goluska z Oravskej Polhory (RP NSRV SR Žilina), ktoré mali u návštevníkov výstavy veľký úspech.

Po slávnostnom otvorení výstavy si oficiálna delegácia zložená zo zástupcu kancelárie prezidenta Poľskej republiky p. Andrzeja Halasiewicza, zo štátnych tajomníkov Ministerstva športu a cestovného ruchu – p. Katarzyny Sobierajskej a Ministerstva poľnohospodárstva a rozvoja vidieka p. Andrzeja Butru, maršalka Svätokrížskeho vojvodstva Adama Jarubasa, zástupcov Európskej komisie, Svetovej turistickej organizácie (WTO), európskeho zväzu vidieckej turistiky Eurogites a ďalších predstaviteľov rôznych

organizácií prezrela slovenskú expozíciu, vypočuli si slovenské ľudové piesne, zaujímali sa o stav rozvoja agroturistiky a vidieka na Slovensku. Vysoko ocenili účasť Slovenska a realizáciu slovenskej prezentácie na výstave a vyslovili pranie rozvíjania hlbšej spolupráce medzi slovenskými a poľskými regiónmi, zariadeniami cestovného ruchu, miestnymi akčnými skupinami a vidieckymi sieťami.

V rámci oficiálneho programu bola zrealizovaná Medzinárodná konferencia „Perspektivy rozvoja vidieckej turistiky v Európe“, na ktorej vystúpili zástupcovia Európskej komisie, Svetovej turistickej organizácie (WTO), európskeho zväzu vidieckej turistiky Eurogites. S prednáškou na tému „Úloha vidieckeho cestovného ruchu v rozvoji vidieka SR – príklad dobrej praxe zo Slovenska“ vystúpila Malvína Gondová. Záver oficiálneho programu prvého dňa tvoril gala večer, na ktorom boli odovzdané ceny víťazom súťaží „Pamätníky agroturistiky“ a o najlepšie agroturistické zariadenie za rok 2011.

Počas rozhovorov s odbornou verejnosťou aj s návštevníkmi slovenskej expozície sme prišli k záveru, že Slovensko je z pohľadu využívania služieb cestovného ruchu pre obyvateľov Poľska veľmi zaujímavá a obľúbená destinácia. Jednotlivé regióny Slovenska disponujú veľkým potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu, treba ho len rozvíjať a posilniť propagáciou vidieckej turistiky a agroturistiky na medzinárodnej úrovni.

Centrálna jednotka NSRV SR

Oficiálna delegácia pri prehliadke slovenskej expozície

Manažérka NSRV SR Malvína Gondová na tlačovej konferencii

Slovenské MAS a podujatie LEADER 2012

Voľným pokračovaním workshopu pre miestne akčné skupiny s názvom „LEADER ako hnacia sila vidieckej Európy“ (január 2011) sa stalo podujatie s názvom „Miestne rozvojové stratégie a spolupráca: Kľúčové prístupy k miestnemu rozvoju“, ktorému Európska sieť rozvoja vidieka venovala posledný aprílový piatok a sobotu.

Ústrednou myšlienkou podujatia bolo pomôcť zlepšiť kvalitu implementácie súčasných miestnych rozvojových stratégií, ktoré MAS aplikujú, začať využívať spoluprácu ako kľúčový prvok miestnej rozvojovej stratégie a podporiť novú vlnu nadnárodných projektov spolupráce.

Pozvaní boli zástupcovia národných rozvojových sietí, riadiacich orgánov, Európskej komisie, vidieckych organizácií ale najmä miestne akčné skupiny so záujmom o projekty nadnárodnej spolupráce.

Na začiatku implementácie programu LEADER, v programovacom období 1991-1993 (LEADER I) bolo v EÚ-12 schválených 217 miestnych akčných skupín, ktoré sa začali združovať najskôr do neformálnych partnerstiev. Oficiálna podpora spolupráce MAS prišla až počas uplatňovania LEADER II, kedy sa projekty spolupráce stali jeho formálnou súčasťou.

Podujatia sa zúčastnilo viac ako 400 pozvaných, z čoho približne 250 bolo zástupcov MAS z 27 členských štátov EÚ. Slovenské miestne akčné skupiny reprezentovali tentokrát zástupcovia troch MAS: Občianske združenie Podhoran, Občianske združenie MAS LEV, o.z. a Občianske združenie Zlatá cesta.

Nosnou aktivitou prvého dňa bola Výstava sieťovania a spolupráce, ktorú tvorili stánky predstaviteľov zo zúčastnených krajín. Každá miestna akčná skupina si tak mohla nájsť partnera pre budúcu spoluprácu a zároveň sa prezentovať a upútať potenciálnych partnerov spolupráce vlastnými propagačnými materiálmi či špecifickými regionálnymi produktmi. Následne mali MAS možnosť diskutovať o návrhoch nadnárodnej spolupráce. „Veľkým pozitívom bolo jednoduché a efektívne kontaktovanie potenciálnych partnerov k projektom cezhraničnej spolupráce, nakoľko bolo možné okamžite osobne stretnúť a diskusia medzi partnerskými stranami.“, myslí si o stretnutí Peter Fiala, Občianske združenie Podhoran, „Pri všetkej svojej vážnosti dostalo celé podujatie punc neformálnosti, čo prispelo k otvorenejšej komunikácii medzi účastníkmi.“

Dôraz na plánovanie a správne uplatňovanie miestnych rozvojových stratégií bol kladený počas druhého dňa v dvoch paralelných workshopoch, v ktorých zúčastnení predstavitelia MAS riešili so svojimi zahraničnými kolegami otázky v oblastiach tvorby lepších miestnych rozvojových stratégií a implementácie miestnych rozvojových stratégií. Túto novú skúsenosť hodnotí kladne Katarína Pjataková, Občianske združenie MAS LEV, o.z.: „Workshopy boli pripravené inovatívnym spôsobom, veľmi aktívne sa zapájali všetci účastníci. Zaujímavou bola aj panelová diskusia formou „chat show“, kde sa výrazne interaktívnu formou diskutovalo medzi pozvanými hosťami a obecenstvom ohľadne výraznejšieho postavenia a zavádzania prístupu Leader. Celé pracovné rokovanie malo nádhyn príjemnej atmosféry a pre mňa osobne to bola veľká skúsenosť a som vďačná za pozvanie.“

Súbežne mali MAS vyčlenený priestor aj pre ďalšie diskusie k akceptovaným návrhom nadnárodnej spolupráce. „Myslím si, že stretnutie splnilo svoj účel,“ dopĺňa Drahomíra Priberová, Občianske združenie Zlatá cesta, „bolo ním informovať, dať možnosť nadviazať novú spoluprácu a využiť priestor na zoznámenie sa so systémom Leader v iných krajinách.“ Pre nové MAS je výhodné učiť sa od ostatných – od tých, ktorí implementujú miestne rozvojové stratégie už viac ako 20 rokov. Príčom výmena skúseností a príkladov dobrej praxe je viac ako potrebná aj s MAS, ktoré vznikli v nových členských štátoch, keďže sa následne otvára možnosť riešiť veľa spoločných problémov či otázok.

Centrálna jednotka NSRV SR

Slovenský stánok na výstave sieťovania a spolupráce

Hoci nie je povinnosťou MAS realizovať a zapájať sa do projektov nadnárodnej spolupráce, mnohé túto možnosť s radosťou využívajú a odmenou za náročnejšiu prípravu projektu spolupráce sú jeho výsledky a prínosy. Veď potenciálnych partnerov na spoluprácu je dosť, v súčasnosti je v EÚ-27 2308 MAS.

Vydavateľ: Agentúra pre rozvoj vidieka, hosťielsky orgán jednotky Národnej siete rozvoja vidieka SR, Akademická 4, 949 01 Nitra.

Neprešlo jazykovou úpravou.
Náklad 1700 ks

Dizajn: Agroinštitút Nitra, štátny podnik
Tlač: FORPRESS s.r.o.

Online verzia: www.nsrv.sk